

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Гайдаєнко Павло Леонтійович, 1997 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2019 році магістратуру Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» зі спеціальності 053 Психологія, виконав акредитовану освітньо-наукову програму 052 – Політологія.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» Міністерства освіти і науки України, м. Одеса, від «18» квітня 2024 року № 139 у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Наталі Гедікової, д.політ.н., професора,

професора кафедри політичних наук і права Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Рецензентів –

Тетяни Каменчук, к.політ.н., доцента, доцента кафедри політичних наук і права Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,

Інни Пронози, к.політ.н., доцента, доцента кафедри політичних наук і права Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,

Офіційних опонентів –

Лілії Яковлевої, д.політ.н., професора, професора кафедри соціології психології Національного університету «Одеська юридична академія»,

Віталія Кривошеїна, д.політ.н., професора, професора кафедри політології, соціології та публічного управління Дніпровського

національного університету імені Олеся
Гончара

на засіданні «16» червня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 – соціальні та поведінкові науки Павлу Гайдаєнку на підставі публічного захисту дисертації «Харизматичне лідерство: порівняльний аналіз стилю керівництва в демократичних і недемократичних системах» за спеціальністю 052 – політологія.

Дисертацію виконано в Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Міністерство освіти і науки України, м. Одеса.

Науковий керівник Світлана Наумкіна, д.політ.н, професор, дійсний член Української академії політичних наук України, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», завідувач кафедри політичних наук і права.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові науково-обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, а саме: вперше сформовано поняття «харизматичне лідерство» як органічно існуюче у політичних процесах явище здобування й утримання влади методом реальних або медійно збудованих, соціально схвалених чи визначних здібностей і рис особистості. Харизма визначається як особливий тип легітимності, організації влади та лідерства, заснований на особливих якостях тієї чи іншої особи, які дозволяють йому впливати на особистості і суспільство, тим самим виконувати керуючі функції. Обґрунтовано значення харизматичного лідера у період кризових станів, яке зумовлене соціально-психологічною напругою і емоційною необхідністю суспільства в особистості, риси і компетенція якої можуть відновити соціальну рівновагу; узагальнені підходи до вивчення впливу особистості на політичні процеси: через дослідження особистісних особливостей і їх впливу на поведінку й популярність політика та через аналіз диференціації рис виборців, які впливають на політичні дії. Отримали подальший розвиток: теорія лідерства, центральною проблемою якої є харизматичне лідерство як фактор впливу на стилі керування в різних політичних системах; інтерпретація політичних, соціальних, економічних теорій щодо визначення ідейних основ сучасної політологічної концепції харизматичного лідерства; пріоритетним стає концептуальне осмислення, що об'єднує наукові теорії у новому розумінні механізмів та закономірностей харизми у різних політичних системах: демократичний режим спрямовує лідера на взаємодію з громадськістю, психологічні якості і риси впливають на здатності до переконання та мотивації інших, у центрі якого головним аспектом виступає партисипація громадян до політичних процесів. Харизматичне лідерство авторитарних держав виділяє на перший план такі риси, як невідступність у прийнятті рішень та впевненість. Лідери тоталітарного режиму формують культ особистості, медійно демонструючи у суспільство тільки титульні чесноти,

тим самим створюючи майже містичний образ, задля безкомпромісного підкорення, образ нездоланного й недосяжного лідера, центральної постаті всього суспільства та політичної системи. Теоретична цінність положень дисертації полягає не тільки в їх концептуальному, а й дискусійно-постановочному характері. Дослідження розширює та поглиблює наукові уявлення про процеси становлення та сутність харизматичного лідерства, про особливості реалізації її у рамках різних політичних систем. Основні положення та висновки роботи можуть бути використані у навчальному процесі при підготовці лекцій, підручників, посібників із політології, соціології, теорії держави та права, соціальних теорій, глобалістики; у практичній діяльності органів державної влади й органів місцевого самоврядування. Матеріали дисертаційної роботи становитимуть інтерес у експертному середовищі державних діячів, політиків, аналітиків, медійників, громадських активістів, у пошуках фахових, неупереджених відповідей на складні і нагальні виклики аспекту лідерства в Україні. Отримані результати мають істотне значення для галузі знань 05 – соціальні та поведінкові науки.

Здобувач має 8 публікацій за темою дисертації, із яких 4 статті у фахових виданнях України (1 у співавторстві), 4 – апробаційного характеру. Вимоги пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії) дотримано.

1. Haidaienko P. L. The influence of charismatic leadership on the formation of Turkey's national identity: a historical retrospective. *Politicus*. 2023. No. 3. P. 92–96.
URL: <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2023-3.16>
URL: <http://politicus.od.ua/index.php/2023-ukr?id=64>
2. Гайдаєнко П. Л. Між неліберальною демократією і популізмом: мажоритарний авторитаризм у європейському політичному контексті. *Політичне життя*. 2024. № 1. С. 63–68.
URL: <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2024.1.10> (дата звернення: 21.03.2024).
URL: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/15013>
3. Гайдаєнко П. Л. Роль особистості лідера у вирішенні кризових ситуацій в країні. *Політичне життя*. 2021. № 4. С. 22–29.
URL: <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2021.4.4>
URL: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/11911>
4. Наумкіна С. М., Гайдаєнко П. Л. Роль харизматичної сигналізації у контексті політичного лідерства в соціальних мережах. *Актуальні проблеми політики*. 2022. № 69. С. 48–54.
URL: <https://doi.org/10.32837/app.v0i69.1301>
URL: <https://dspace.onua.edu.ua/items/9a7c2599-2262-4770-a4c1->

9d9c68c5086c

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

1. Н. П. Гедікова, доктор політичних наук, професор, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», професор кафедри політичних наук і права – голова ради.

Зауважень немає.

2. Т. О. Каменчук, кандидат політичних наук, доцент, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доцент кафедри політичних наук і права – рецензент.

Зауважень немає.

3. І. І. Проноза, кандидат політичних наук, доцент, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доцент кафедри політичних наук і права – рецензент.

Зауважень немає.

4. В. В. Кривошеїн, доктор політичних наук, професор, Дніпровський національного університету імені Олеся Гончара, професор кафедри політології, соціології та публічного управління – офіційний опонент.

Зауважень немає.

5. Л. І. Яковлева, доктор політичних наук, професор, Національний університет «Одеська юридична академія», професор кафедри соціології – офіційний опонент.

Зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 (п'ять) членів ради,

«Проти» 0 (нуль) членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Павлу Гайдаєнку ступінь доктора філософії з галузі 05 – соціальні та поведінкові науки зі спеціальності 052 – політологія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Наталя ГЕДІКОВА

Відповідальна особа

Ірина КНЯЖЕВА

